

آزمون ۱ از ۱۴

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم – تابستانه اول (۱۴۰۱/۰۵/۲۸)

علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

ریاضی و آمار (۱)

۱. گزینه ۴ درست است.

$$3X = \text{حقوق مهندس} \rightarrow X = \text{حقوق کارگر}$$

$$4X = \text{حقوق مدیر} \rightarrow \text{حقوق مدیر} = \frac{3}{4} \Rightarrow 3X = \frac{3}{4} \Rightarrow \text{حقوق مهندس} = \frac{3}{4}$$

$$2(4X) + 5(3X) + 7(X) = 330,000,000$$

$$30X = 330,000,000 \rightarrow X = 11,000,000$$

$$\text{حقوق مدیر } 44 \text{ میلیون تومان است. } 4X = 44,000,000 \rightarrow \text{حقوق مدیر}$$

۲. گزینه ۲ درست است.

$$P(x) = R(x) - C(x) \Rightarrow P(x) = (x^2 + 50x + 1500) - (6x^2 - 250x - 2000)$$

$$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$$

تابع هزینه تابع درآمد تابع سود

$$P(x) = -5x^2 + 300x + 3500$$

$$P(x) = 0 \rightarrow -5x^2 + 300x + 3500 = 0 \xrightarrow{\div(-5)} x^2 - 60x - 700 = 0$$

$$(x - 70)(x + 10) = 0$$

$$\downarrow \quad \downarrow$$

$$x = 70 = m \quad x = -10 \text{ غ ق}$$

$$X_{\max} = \frac{-b}{2a} = \frac{-300}{2(-5)} = 30 = n$$

$$2m + 3n = 2(70) + 3(30) = 230$$

۳. گزینه ۱ درست است.

برای تابع بودن، به ازای مؤلفه اول یکسان در دو زوج مرتب، باید مؤلفه‌های دوم هم یکسان باشند:

$$a \begin{cases} 6 \\ 2b \end{cases} \Rightarrow 2b = 6 \rightarrow \boxed{b = 3}$$

$$a + 2 \begin{cases} a - b \\ 3b \end{cases} \Rightarrow a - b = 3b \rightarrow a = 4b = 4(3) = 12$$

$$3a - 2b = 3(12) - 2(3) = 30$$

۴. گزینه ۳ درست است.

$$(-9, 0) \rightarrow -9 = a(0)^2 + b(0) + c \rightarrow \boxed{c = -9}$$

$$\left. \begin{array}{l} \xrightarrow{\text{صدق در}} x_{\max} = \frac{-b}{2a} \Rightarrow 2 = \frac{-b}{2a} \rightarrow b = -4a \\ \xrightarrow{\text{ضابطه}} -5 = a(2)^2 + b(2) - 9 \rightarrow 4a + 2b = 4 \end{array} \right\} \begin{array}{l} a = -1 \\ b = 4 \end{array}$$

$$a \times b \times c = (-1) \times (4) \times (-9) = 36$$

۵. گزینه ۱ درست است.

مساحت مثلث = مساحت مستطیل

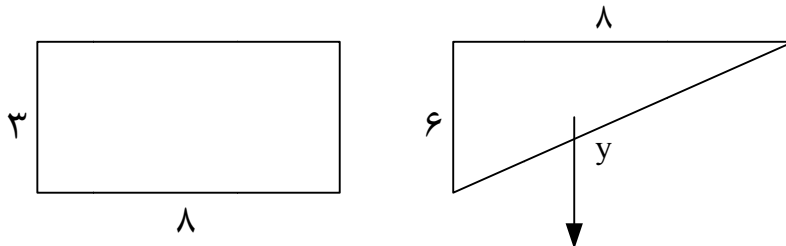
$$(2x-3)(5x-7) = \frac{1}{2}(2x)(3x-1)$$

$$10x^2 - 29x + 21 = 3x^2 - x$$

$$x^2 - 4x + 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=3 \\ x=1 \end{cases}$$

(چون طول و عرض مستطیل منفی می‌شود، غ ق $x=1$)

$$\text{محیط مستطیل} = 2(3+8) = 22$$

$$\text{فیثاغورث: } y^2 = 6^2 + 8^2$$

$$y = 10$$

$$\text{محیط مثلث} = 6 + 8 + 10 = 24$$

$$\text{اختلاف محیط مستطیل و مثلث} = 24 - 22 = 2$$

۶. گزینه ۴ درست است.

$$2K = \text{عدد زوج اولیه}$$

$$2K+2 = \text{عدد زوج متوالی}$$

$$\xrightarrow{K \in \mathbb{N}} \left(\frac{1}{2K} + \frac{1}{2K+2} = \frac{5}{12} \right) \times 2$$

$$\left(\frac{1}{K} + \frac{1}{K+1} = \frac{5}{6} \right) \times 6K(K+1) \text{ ک.م.م.}$$

$$6(K+1) + 6K = 5K(K+1)$$

$$5K^2 - 7K - 6 = 0$$

$$\Delta = 169 \longrightarrow K = \frac{7 \pm 13}{10} \Rightarrow \begin{cases} K=2 \\ K=-\frac{3}{5} \end{cases}$$

غ ق $K = -\frac{3}{5}$

$$4, 6: \text{ دو عدد مورد نظر}$$

$$\text{مجموع مربعات دو عدد} = 4^2 + 6^2 = 16 + 36 = 52$$

۷. گزینه ۲ درست است.

چون در مجموعه داده شده هیچ عدد تکراری نداریم که مُد باشد، بنابراین x یکی از اعضای مجموعه است:

$$\text{مد} = \text{میانگین}$$

$$\frac{63 + 70 + 66 + 50 + 77 + 65 + x + 64}{8} = x \Rightarrow 8x = x + 455$$

$$7x = 455$$

$$x = 65$$

برای به دست آوردن $IQR = Q_3 - Q_1$ باید ابتدا داده‌ها را به صورت صعودی مرتب کنیم:

$$\begin{array}{c} \underbrace{50, 63, 64, 65, 65, 66, 70, 77}_{\text{نیمه اول داده‌ها}} \quad \underbrace{}_{\text{نیمه دوم داده‌ها}} \\ \downarrow \qquad \qquad \qquad \searrow \\ Q_1 = \frac{63 + 64}{2} = 63.5 \quad Q_3 = \frac{66 + 70}{2} = 68 \\ IQR = 68 - 63.5 = 4.5 \end{array}$$

۸. گزینه ۳ درست است.

ابتدا داده‌ها را به طور صعودی مرتب می‌کنیم:

$$\begin{array}{c} \underbrace{5, 7, 10, 12, 15, 16, 18, 18, 22, 24, 24, 26, 28, 29, 30, 30, 31, 32}_{\text{نصف اول داده‌ها}} \quad \underbrace{}_{\text{نصف دوم داده‌ها}} \\ \downarrow \qquad \qquad \qquad \downarrow \\ Q_1 = 15 \quad Q_3 = 29 \end{array}$$

داده‌های درون جعبه بین Q_1 و Q_3 قرار دارند و عبارتند از:

$$\begin{array}{c} 16, 18, 18, 22, 24, 24, 26, 28 \\ \bar{x} = 22 \rightarrow \sigma^2 = \frac{(16-22)^2 + 2(18-22)^2 + (22-22)^2 + 2(24-22)^2 + (26-22)^2 + (28-22)^2}{8} \\ \sigma^2 = 16 \rightarrow \boxed{\sigma = 4} \end{array}$$

۹. گزینه ۴ درست است.

۹۶٪ داده‌های جامعه آماری در بازه $(\bar{x} - 2\sigma, \bar{x} + 2\sigma)$ قرار دارند:

$$\begin{cases} \bar{x} - 2\sigma = -1 \\ \bar{x} + 2\sigma = 15 \end{cases} \rightarrow \boxed{\bar{x} = 7}, \boxed{\sigma = 4} \rightarrow \sigma^2 = 16$$

واریانس   انحراف معیار   میانگین

مجموع واریانس و میانگین $= 16 + 7 = 23$

۱۰. گزینه ۳ درست است.

مطابق توضیحات صفحه ۱۱۲ کتاب درسی، برای رفع مشکل اختلاف ظاهری اندازه دایره‌ها در نمودار حبابی باید شعاع دایره‌ها را متناسب با جذر مقادیر متغیر سوم در نظر گرفت.

۱۱. گزینه ۲ درست است.

براساس توضیحات صفحه ۱۱۴ کتاب درسی، نمودار راداری برای موضوع مورد نظر مناسب‌تر است.

۱۲. گزینه ۱ درست است.

با توجه به توضیحات صفحه ۸۰ کتاب درسی ریاضی و آمار (۱):

کد ملی دانش‌آموزان = کیفی اسمی
میزان آلودگی هوای یک شهر = کمی نسبی

۱۳. گزینه ۴ درست است.

$$n = \text{تعداد متغیر اولیه} \Rightarrow \alpha_1 = \frac{360}{n}$$

$$n+1 = \text{تعداد متغیر در وضعیت جدید} \Rightarrow \alpha_2 = \frac{360}{n+1}$$

$$\left(\frac{360}{n} - \frac{360}{n+1} = 12 \right) \times n(n+1) \Rightarrow n^2 + n - 360 = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 5 \\ n = -6 \end{cases} \quad (\text{غ ق ق})$$

۱۴. گزینه ۳ درست است.

$$2x^2 - ax - 4 = 0 \xrightarrow{\div 2} x^2 - \frac{a}{2}x - 2 = 0 \rightarrow \left(x - \frac{a}{4}\right)^2 - \frac{a^2}{16} - 2 = 0$$

$$\rightarrow \begin{cases} \left(x - \frac{a}{4}\right)^2 = \frac{a^2}{16} + 2 \rightarrow a = 3 \\ \text{مقایسه با:} \\ \left(x - \frac{3}{4}\right)^2 = b \end{cases} \quad \begin{matrix} \swarrow \\ \frac{3^2}{16} + 2 = b \rightarrow b = \frac{41}{16} \end{matrix}$$

$$a + 32b = 3 + 32\left(\frac{41}{16}\right) = 3 + 2(41) = 85$$

۱۵. گزینه ۲ درست است.

$$\frac{x}{8} + \frac{2}{x-2} - \frac{x+2}{2x-4} = \frac{x}{8} + \frac{2}{x-2} - \frac{x+2}{2(x-2)}$$

$$= \frac{x(x-2) + 2 \times 8 - 4(x+2)}{8(x-2)} = \frac{x^2 - 6x + 8}{8(x-2)}$$

$$\frac{(x-4)(\cancel{x-2})}{8(\cancel{x-2})} = \frac{x-4}{8} = \frac{4(1+4\sqrt{2})-4}{8}$$

$$= \frac{4+16\sqrt{2}-4}{8}$$

$$= \frac{16\sqrt{2}}{8} = 2\sqrt{2}$$

اقتصاد

۱۶. گزینه ۲ درست است.

الف) کسب و کار شراکتی متعلق به دو نفر یا بیشتر است که شریک نامیده می شوند. درآمد بین آن ها به نسبت توافقی تقسیم می شود. (صفحه ۱۵ کتاب درسی)

ب) اگر درآمدهای به دست آمده از هزینه های تولید کمتر باشد، کسب و کار دچار زیان می شود. بنابراین کارآفرین باید تلاش کند با افزایش درآمد و کاهش هزینه ها، از وضعیت زیان دوری کند. با صرفه جویی و افزایش بهره وری، مثل پرهیز از استخدام نیروی کار غیر لازم، یا صرفه جویی در مواد اولیه و انرژی یا جلوگیری از ریخت و پاش ها می توان هزینه تولید را بدون کاهش میزان تولید، کم کرد.

(صفحه ۹ کتاب درسی) (فصل اول، درس اول - هزینه های تولید، درآمد و سود، درس دوم - شراکت)

۱۷. گزینه ۴ درست است.

الف) به دلیل وجود کمیابی در امکانات و داشته ها، همیشه باید بین گزینه های انتخاب، (بده - بستان) کرد یعنی چیزی را رها می کنید تا چیز دیگری را به دست آورید. این مفهوم «هزینه فرصت» است. «هزینه فرصت» یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که شما در انتخاب، آن را از دست داده اید. (صفحه ۲۵ و ۲۶ کتاب درسی)

ب) با توجه به اینکه احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست. این انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن را به کارآفرین می دهد. (صفحه ۴ کتاب درسی)

ج) در کسب و کار شرکت، به دلیل امکان تولید در مقیاس زیاد، امکان سرمایه گذاری بیشتر وجود دارد در نتیجه می توان تا

حدودی قیمت پایین تر برای محصولات نسبت به رقبا در نظر گرفت که این امر سبب امکان رقابت بیشتر می شود.
(صفحه ۱۹ کتاب درسی) (فصل اول، درس اول - طرح مسئله، درس دوم - شرکت، درس سوم - اصل اول - هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید)

۱۸. گزینه ۱ درست است.

الف) برای محاسبه درآمد ماهانه، ابتدا باید هزینه ماهانه کارگاه تولیدی را محاسبه و با سود جمع کنیم: (صفحه ۸ کتاب درسی)
تعداد کارگران $\times$ دستمزد یک کارگر = دستمزد ماهانه کل کارگران
تومان $2,000,000 \times 4 = 8,000,000$: دستمزد کل کارگران
 $2 +$ دستمزد ماهانه کل کارگران = اجاره ماهانه کارگاه
تومان $1,000,000 + 2 = 3,000,000$: اجاره ماهانه کارگاه
دستمزد ماهانه کارگران + هزینه ماهانه مواد اولیه + اجاره ماهانه کارگاه = مجموع کل هزینه های ماهانه کارگاه
تومان $5,000,000 = 2,000,000 + 2,000,000 + 1,000,000$: کل هزینه های ماهانه کارگاه
هزینه + سود = درآمد
تومان $9,000,000 = 5,000,000 + 4,000,000$: درآمد
ب) برای به دست آوردن تعداد واحد کالا و محصول تولید شده، باید درآمد را بر قیمت کالا تقسیم کنیم:

$$\text{تعداد کالای تولید شده} = \frac{9,000,000}{100,000} = 90$$

(فصل اول، درس اول - هزینه های تولید، درآمد و سود)

۱۹. گزینه ۳ درست است.

الف) کالا و خدماتی که توسط افراد زیادی به صورت همزمان استفاده می شود و شما نمی توانید مردم را از استفاده آنها محروم سازید، «کالای عمومی» گفته می شود. بنابراین گزینه های (۲) و (۴) حذف می شوند. (صفحه ۵۹ کتاب درسی)
ب) «حقوق و عوارض گمرکی» در واقع مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است که با نام «تعرفه های گمرکی» نیز شناخته می شود، تابع سیاست های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها است. (صفحه ۶۲ کتاب درسی)
(فصل دوم، درس ششم - ارائه کالای عمومی - مالیات غیرمستقیم)

۲۰. گزینه ۴ درست است.

الف) تولید در تمام نقاطی که زیر منحنی مرز امکانات تولید قرار دارد، ناکارا است زیرا تمام منابع و امکانات تولید مصرف نمی شوند. نقطه (ز) پاسخ سوال است. بنابراین گزینه (۳) حذف می شود. (صفحه ۳۹ کتاب درسی)
ب) در حرکت از نقطه (ب) به نقطه (ه)، شاهد افزایش تولید کره و کاهش تولید اسلحه به میزان ۶۰۰ واحد هستیم. بنابراین هزینه فرصت همان ۶۰۰ واحد اسلحه است. (صفحه ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی)
ج) در نقطه (ب) از هر دو کالا تولید می شود ولی تولید اسلحه بیشترین میزان تولید در ترکیب دو کالایی است و با توجه به شرایط جنگ، بهترین ترکیب تولید است.
د) تمام نقاط بالای منحنی مانند نقطه (ح) به دلیل کافی نبودن منابع و امکانات تولید، غیرقابل دسترسی هستند.
(فصل اول، درس چهارم - کارایی - ناکارایی)

۲۱. گزینه ۲ درست است.

مالیات بر ارزش افزوده، مالیاتی است که از تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره ای مشخص، گرفته می شود. مالیات بر ارزش افزوده، با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می دهد و از مالیات ستانی مضاعف جلوگیری می کند زیرا مالیات پرداخت شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می شود و کالا و خدمات واسطه ای معاف از مالیات می شوند. (صفحه ۶۳ کتاب درسی)
(فصل دوم، درس ششم - مالیات غیرمستقیم - مالیات بر ارزش افزوده)

۲۲. گزینه ۳ درست است.

در صورتی یک کشور می تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود که:
۱- راه های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی را گوناگون کند.

۲- با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، امکان تأمین نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند.

۳- به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد.

بنابراین پاسخ گزینه (۳) است.

(صفحه ۷۴ و ۷۵ کتاب درسی) (فصل دوم، درس هفتم - جنگ‌های تجاری و تحریم‌های اقتصادی)

۲۳. گزینه ۱ درست است.

الف) زمانی که قیمت از سطح قیمت تعادلی (۲۵۰ ریال) کمتر باشد، شاهد مازاد تقاضا یا کمبود عرضه هستیم. بنابراین در تمام ردیف‌های ۱، ۲ و ۳ که قیمت‌ها کمتر از سطح تعادل هستند، مازاد تقاضا وجود دارد. بنابراین فقط گزینه (۴) حذف می‌شود.

ب) زمانی که قیمت‌ها بیشتر از سطح قیمت تعادلی باشد، شاهد مازاد عرضه یا کمبود تقاضا هستیم و تولیدکننده موفق به فروش تمام محصولات خود نمی‌شود. در سطح قیمت‌های ۳۰۰، ۳۵۰ و ۴۰۰ ریال که بیشتر از سطح تعادل هستند، مازاد عرضه وجود دارد.

ج) نقطه تعادل در بازار، جایی است که میزان عرضه و تقاضا با هم برابر هستند. بنابراین در سطح قیمت ۲۵۰ ریال و مقدار ۶۰۰ واحد، بازار در وضعیت تعادل قرار دارد. (صفحه ۵۳ کتاب درسی) (فصل دوم، درس پنجم - تعادل در بازار)

۲۴. گزینه ۲ درست است.

الف) روش کلی در تعیین میزان فقر، آن است که نیازمندی‌های افراد یا خانوارها را با توانمندی‌های آنان برای دستیابی به آن نیازها، مقایسه کنیم. (صفحه ۸۹ کتاب درسی)

ب) یکی از وظایف دولت‌ها در هر کشوری، اجرای سیاست‌های فقرزدایی و برقرار کردن عدالت است. دولت‌ها موظفاند از طریق حمایت از شرکت‌های تولیدی و مبارزه با فساد، با فقر و بیکاری مبارزه کنند. (صفحه ۹۰ کتاب درسی)

(فصل سوم، درس هشتم - بیکاری و رکود چه پیامدهایی دارد؟ - دولت و مسئله بیکاری)

۲۵. گزینه ۲ درست است.

الف) نقطه A در این نمودار، پایین‌تر از نقطه تعادلی و در شرایط مازاد تقاضا برای نیروی کار قرار دارد. برای بهبود این وضعیت باید دستمزد و قیمت نیروی کار افزایش پیدا کند تا نیروی کار حاضر شود که وارد عرصه کار شود. به این ترتیب بازار کم‌کم به نقطه تعادل نزدیک می‌شود. (صفحه ۸۶ کتاب درسی)

ب) نقطه B در قسمت بالای نقطه تعادلی قرار دارد. در این شرایط، شاهد مازاد عرضه نیروی کار هستیم یعنی بخشی از نیروی کار بلااستفاده هستند و وارد عرصه کار نشده‌اند. (صفحه ۸۶ کتاب درسی) (فصل سوم، درس هشتم - بازار نیروی کار)

۲۶. گزینه ۱ درست است.

الف) در مبادلاتی که با چک انجام می‌شود، پول نقد بین افراد رد و بدل نمی‌شود، بلکه بانک موجودی حسابداری را کاهش و موجودی حساب دیگری را افزایش می‌دهد. چون افراد خودشان مبلغ را روی چک می‌نویسند، به آن «پول تحریری» یا «ثبتی» گفته می‌شود. بنابراین گزینه‌های (۴) و (۳) حذف می‌شود. (صفحه ۹۵ کتاب درسی)

ب) یکی از وظایف پول سنجش ارزش است. با پول می‌توان ارزش کالاها را مشخص کرد و سپس ارزش نسبی آن‌ها را با هم سنجید. عملاً پول، کار خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها را به یکدیگر آسان می‌کند، به همین دلیل هر یک از کشورها دارای واحد ارزش خاص خود هستند. (صفحه ۹۸ کتاب درسی) (فصل سوم، درس نهم - پول چیست - وظایف پول)

۲۷. گزینه ۱ درست است.

تمام گزینه‌ها به استثناء گزینه (۱) درست هستند. در این دوره حتی ایجاد زمینه‌های قانونی (مثل قانون تجارت و تعاونی‌ها) و زیرساخت‌های مواصلاتی (مثل راه آهن)، گسترش مدارس و دانشگاه‌ها و بهبود نسبی بهداشت هم نتوانست اقتصاد ایران را از ضعف ساختاری و هویتی برهاند، چه برسد به اینکه به استقلال اقتصادی نزدیک کند. (صفحه ۱۰۸ کتاب درسی)

(فصل سوم - درس دهم - مسیر تاریخی اقتصاد ایران)

۲۸. گزینه ۴ درست است.

الف) مهمترین مؤلفه‌های پیشرفت اقتصادی کشور، رشد اقتصادی، شاخص‌های توسعه انسانی (نظیر بهداشت، سواد و امید به زندگی) و شاخص توزیع عادلانه درآمد است. بنابراین فقط گزینه (۱) حذف می‌شود. (صفحه ۱۱۸ کتاب درسی)

ب) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول، شاخصی به دست می‌آید که برای سنجش وضعیت توزیع درآمد به کار می‌رود. هر

چه این نسبت بیشتر و یا فاصله ۱۰ درصد اولیه جمعیت با ۱۰ درصد آخر جمعیت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است و فقر گسترده‌تر است. (صفحه ۱۲۴ کتاب درسی) (فصل سوم - درس یازدهم - رشد اقتصادی - وضعیت توزیع درآمد)

۲۹. گزینه ۴ درست است.

در کشور ما، افزایش درآمدهای نفتی هرچند گاهی به افزایش ظرفیت‌های تولیدی کمک می‌کند؛ اما باعث رشد درآمدهای اقتصادی و رشد نقدینگی در کشور می‌شود که تورم‌زا است. علاوه بر این، نوسانات نرخ ارز نیز بر ارزش پول ملی ما اثر منفی می‌گذارد و منجر به کاهش قدرت خرید پول و در پی آن منجر به تورم می‌شود. (صفحه ۱۰۳ کتاب درسی) (فصل سوم - درس نهم - علل تورم و نقش دولت)

۳۰. گزینه ۳ درست است.

برای عبور از مشکلات اقتصادی و آسیب‌هایی که در دوران کنونی اقتصاد ملی ما را تهدید می‌کند، مقاوم‌سازی اقتصاد و مصونیت بخشی به آن در برابر فشارها و تکان‌های خارجی، ضروری است. (صفحه ۱۱۱ کتاب درسی) (فصل سوم - درس دهم - اقتصاد مقاومتی و استقلال اقتصادی)

علوم و فنون ادبی (۱)

۳۱. گزینه ۱ درست است.

با توجه به متن درس دهم کتاب علوم و فنون ادبی ۱، در صفحات ۸۱ و ۸۲، گزینه ۱ درست است.

۳۲. گزینه ۳ درست است.

صورت درست گزینه ۳ عبارت است از:

«ساده و روان بودن و پرداختن به موضوعات حماسی، ملی و تاریخی، از ویژگی‌های نثر این دوره است.»

۳۳. گزینه ۲ درست است.

اصلاح گزینه‌های نادرست:

۱- بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی در دوره سامانیان به‌شمار می‌آمد، نه ساسانیان.

۳- التفهیم از نمونه‌های نثر دوره سامانی است، نه غزنوی و سلجوقی.

۴- این موارد، فقط از ویژگی‌های فکری شعر سبک خراسانی است.

۳۴. گزینه ۴ درست است.

ردّ گزینه‌های دیگر:

۱- سادگی فکر و کلام = از ویژگی‌های فکری است. / توصیف واقع‌گرا = از ویژگی‌های ادبی است.

۲- استفاده از واژگان کهنه و مهجور = از ویژگی‌های زبانی است.

۳- وجود روح شادی = از ویژگی‌های فکری است / جنبه عملی و دستوری بودن پند = از ویژگی‌های فکری است. / استفاده از آرایه‌های ادبی در حدّ اعتدال = از ویژگی‌های ادبی است.

۳۵. گزینه ۳ درست است.

به‌دلیل آسمانی بودن معشوق، استفاده از لغات عربی بیشتر (مانند: وجه، منظر، نظر، شک، صاحب) و استفاده از مفهوم ذهنی و عرفانی، بیت گزینه ۳ نمی‌تواند از سروده‌های سبک خراسانی باشد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

وجود واژگان کهنه و مهجور مانند خُرام، خنگ به معنی نوعی اسب، فروهل / واقع‌گرا بودن شعر / زمینی بودن معشوق / سادگی زبان و فکر، از ویژگی‌های شعر سبک خراسانی است.

۳۶. گزینه ۱ درست است.

نکات زیر درخور توجه است:

چهار مقاله = اثر نظامی عروضی - قرن ۶ (صفحه ۸۵ کتاب درسی)

کلیله و دمنه = اثر ابوالمعالی نصرالله منشی - در سال ۵۳۶ هـ ق یا اواسط نیمه اول قرن ۶ (صفحه ۸۴ کتاب درسی)

شاهنامه ابومنصوری = اثر عده‌ای از دانشوران خراسان - در سال ۳۴۶ هـ ق یا قرن ۴ (صفحه ۴۴ کتاب درسی)
ترجمه تفسیر طبری = اثر جمعی از دانشمندان - دوره سامانی (صفحه ۴۴ کتاب درسی)

۳۷. گزینه ۲ درست است.

براساس نظریه محمدتقی بهار، ملک‌الشعرا، برای شعر فارسی شش نوع سبک و دوره وجود دارد که به ترتیب تاریخی، در گزینه ۲ ذکر شده است. (صفحه ۶۱ کتاب درسی)

۳۸. گزینه ۴ درست است.

در گزینه ۴ از ترکیبات دشوار، توصیفات فراوان و حذف افعال به قرینه استفاده شده است و سادگی و روانی کلام وجود ندارد. بررسی گزینه‌های دیگر:

۱- به کار گرفتن سجع متوازی (عطایی - خطایی)

۲- حذف فعل «است» به قرینه لفظی: فراخی معیشت است و رفعت منزلت (است) و رسیدن به ثواب آخرت (است).

۳- استفاده از لغات کهنه و مهجور مانند: تازی، دشخوار

۳۹. گزینه ۳ درست است.

واژه‌آرایی = تکرار واژه‌های: یار، مرا، غار، تویی / واج‌آرایی = تکرار مصوت بلند ا (یازده بار)
بررسی گزینه‌های دیگر:

۱- واژه‌آرایی = تکرار واژه شور / واج‌آرایی = تکرار صامت «ش»

۲- واژه‌آرایی = تکرار واژه دل / واج‌آرایی: تکرار صامت «د»

۴- واژه‌آرایی = ندارد / واج‌آرایی = تکرار صامت «س»

۴۰. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱- کلمات سجع = در، بر (سجع متوازی = اشتراک در وزن عروضی و حرف پایانی)

۲- کلمات سجع = نگیرد، نپذیرد (سجع مطرف = اشتراک در حروف پایانی)

۳- کلمات سجع = گرم، شرم (سجع متوازی = اشتراک در وزن عروضی و حروف پایانی)

۴- کلمات سجع = باطل، ضایع (سجع متوازن = اشتراک در وزن عروضی)

۴۱. گزینه ۲ درست است.

در گزینه ۲ کلمات «خدمت سلطان» و «عزم این میدان»، سجع متوازن یا متوازی ندارند.

بررسی سجع‌های به کار رفته در گزینه‌های دیگر:

۱- (این، وین = متوازی)، (لطافت، تطاول = متوازن)، (لب، سر = متوازن)، (لعل، زلف = متوازن) (گفتم، دیدم = متوازی)، (گفت، دید = متوازن) = موازنه دارد.

۳- (برون، درون = متوازی)، (بنگریم، بنگریم = متوازی)، (قال، حال = متوازی) = ترصیع دارد.

۴- (عقل، شرع = متوازن)، (دویده، خزیده = متوازی)، (رکابت، پناهت = متوازی) = موازنه دارد.

۴۲. گزینه ۱ درست است.

با توجه به معنی شعر باید مصراع دوم را چنین خواند: زُهره و آفتاب را زُهره به آب می‌کند.

بنابراین: زُهره و زُهره، جناس ناقص حرکتی دارند.

بررسی گزینه‌های دیگر:

۲- نوش، نیش: جناس ناقص (ناهمسان) اختلافی

۳- مدام، دام = جناس ناقص (ناهمسان) افزایشی

۴- چین (اول) به معنی چین‌وشکن / پیچ‌وتاب، چین (دوم) به معنی کشور چین = جناس همسان

۴۳. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های بیت:

دیده عقل، گوش طرب = تشخیص / چرخه، چرخ = جناس ناقص افزایشی / مست، پست، دست = جناس ناقص اختلافی /

کلمات دو نیم مصراع اول، تقابل سجع‌های متوازی و متوازن دارند = موازنه / تکرار کلمه «تو» = واژه‌آرایی یا تکرار / مست، پست = سجع متوازی / دیده عقل مست تو، چرخه چرخ پست تو، گوش طرب به دست تو = هر سه، کنایه دارند. / دیده، گوش = تناسب یا مراعات نظیر

رد گزینه‌های دیگر:

۱- ترصیع ندارد.

۲- تشبیه و تضاد ندارد.

۴- سجع متوازن ندارد.

۴۴. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱- رو، خو، جو = جناس ناقص اختلافی / خوی چو آب = تشبیه

۲- تقابل سجع‌های متوازن، بین کلمات دو مصراع = موازنه است، نه ترصیع. / تکرار مصوت کوتاه = واج‌آرایی مصوت دارد، نه صامت.

۳- برو، بیا = تضاد / تکرار برو، بیا = واژه‌آرایی یا تکرار

۴- همه کلمات دو مصراع، تقابل سجع متوازی دارند، غیر از دو کلمه «طالب، مطرب» = موازنه / جوینده، گوینده = جناس ناقص اختلافی

۴۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی مصراع‌ها:

الف) بو، خو = جناس ناقص اختلافی

ب) گل، گلزار = اشتقاق

ج) یار، یاد = جناس ناقص اختلافی / یار، دیار = جناس ناقص افزایشی / تکرار مصوت بلند ا = واج‌آرایی

د) جام، دام = جناس ناقص اختلافی / کلمات دو نیم مصراع، تقابل سجع‌های متوازی است = ترصیع

رد گزینه‌های دیگر:

۱- د = جناس ناقص افزایشی ندارد.

۲- ج = اشتقاق ندارد.

۳- الف = جناس ناقص افزایشی ندارد.

۴۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی مصراع:

و = ص + مصوت کوتاه / فا = ص + مصوت بلند / ا / گُل = ص + مصوت کوتاه / بُد = ص + مصوت بلند و + ص / بُر

= ص + مصوت کوتاه / دُش = ص + مصوت کوتاه / مَن = ص + مصوت کوتاه / فِ = ص + مصوت کوتاه /

شان = ص + مصوت بلند / ا + ص / دی = ص + مصوت بلند ی

۴۷. گزینه ۱ درست است.

تقطیع و علامت‌های هجایی مصراع:

چَش	م	غ	ری	بَا	شُ	دِ	رُو	شَن	بِ	تُ*
—	U	U	—	—	U	U	—	—	U	—
بلند	کوتاه	کوتاه	بلند	بلند	کوتاه	کوتاه	بلند	بلند	کوتاه	بلند

* طبق قاعده، آخرین هجای هر مصراع، همیشه هجای بلند محسوب می‌شود؛ اگرچه هجای کوتاه یا کشیده باشد.

۴۸. گزینه ۴ درست است.

* تقطیع و علامت هجایی درست گزینه ۴ عبارت است از:

تا	بِ	جا	نا	سو	دِ	با	شی	هی	چ	کَس	را	دِل	م	سوز
—	U	—	—	—	U	—	—	—	—	—	—	—	U	—

۴۹. گزینه ۳ درست است.

نمودار هجایی گزینه ۳ عبارت است از:

ف	را	ق	ز	خ	ری	ز	م	در	ن	ما	ند
U	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	-

بررسی نمودار هجایی گزینه‌های دیگر:

ب	زن	دا	ن	تا	ری	ک	در	بن	د	سخت*
چ	از	رو	ز	گا	رش	چ	هل	سا	ل	ماند*
م	نز	چر	خ	پی	رم	چ	نپ	تن	گ	دل
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-

* هجای پایانی تمام مصراع‌ها، هجای بلند محسوب می‌شود.

۵۰. گزینه ۴ درست است.

نمودار هجایی گزینه ۴ و مصراع سؤال یکسان است:

ح	ج	قا	سیم	ب	ر	فی	قا	ن	ش	هی	دش	پی	وست
شیک	و	ای	نی	ست	ز	طو	فا	ن	خ	وا	دث	ما	را
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-

بررسی نمودار هجایی گزینه‌های دیگر:

۱- UU--UU--UU--U-

۲- UU--UU--UU--UU-

۳- UU--UU--U-

۵۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی نمودار هجایی مصراع‌ها:

الف) گر	ب	ی	پی	ری	ز	ش	کا	رو	ف	تاد
ه) خا	ن	ی	هس	تی	ک	ا	سا	سش	ف	ناست
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-

ب) به	ر	ی	ما	دی	د	ای	نا	ل	و	فر	یاد	د	زو
د) چر	خ	ج	فا	کی	ش	پ	ل	ل	و	فا	کو	ش	بین
-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-

ج) گش	ت	چ	ثا	بت	ک	ب	هن	دس	ت	ه	وا
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-

۵۲. گزینه ۴ درست است.

(نگاهی، آهی)

بررسی گزینه‌هایی که ذوقافیتین هستند:

۱- (باد، باد) = چون به یک معنی نیستند / (نیست، نیست) = چون به یک معنی نیستند.

۲- (یار، کار) / (بسیار، پیکار)

۳- (بگشای، بنمای) / (توفیق، تحقیق)

۵۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی قاعده قافیه گزینه‌ها:

- ۱- جنگ آزمای، جای = ی از حروف الحاقی است / واژه‌های قافیه، مختوم به مصوت بلند ا = قاعده یک
- ۲- دشت‌ها، کشت‌ها = ها از حروف الحاقی است / واژه‌های قافیه، مختوم به مصوت + صامت + صامت = قاعده دو
- ۳- همی سوختم، می‌افروختم = م از حروف الحاقی است / واژه‌های قافیه، مختوم به مصوت + صامت + صامت = قاعده دو
- ۴- ناوک، یک = واژه‌های قافیه، مختوم به مصوت + صامت = قاعده دو

۵۴. گزینه ۳ درست است.

همه گزینه‌ها درباره این نکته است که: عشق را نمی‌توان پنهان کرد و از راه‌های مختلف راز درونی عشق آشکار می‌شود؛ گاهی از سوز بیان و گاهی از چشم‌گریان، ولی گزینه ۳ در این باره است که: حقیقت عشق، شرح‌دادنی نیست؛ زیرا دردی است که نمی‌توان آن را در قالب واژگان و جمله‌ها بیان کرد.

۵۵. گزینه ۲ درست است.

همه گزینه‌ها در این باره است که: انسان‌های نالایق و نادان و شیطان‌صفت بر مردم زمان شاعر، حاکم شده‌اند. ولی در گزینه ۲، شاعر به قدری از شرایط بد جامعه خود ناامید است که می‌خواهد به گوشه انزوا و تنهایی برود و از مردم زمانه فرار کند.

جامعه‌شناسی (۱)

۵۶. گزینه ۲ درست است.

قسمت اول: هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگری می‌گشاییم که اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.

قسمت دوم: تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است و تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها بازمی‌گردد، از نوع تفاوت میان جهان‌های اجتماعی مختلف نیست؛ بلکه از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود. درس ۵

۵۷. گزینه ۱ درست است.

نشاط روح بعد از وضو گرفتن: پیامد غیرارادی کنش
تندرستی بعد از ورزش کردن: پیامد غیرارادی کنش

مورد نکوهش نفس خود قرار گرفتن بعد از کشیدن سیگار: پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر درس ۱

۵۸. گزینه ۳ درست است.

گسترش نهادی، همان گسترش فرهنگ و معانی جهان اجتماعی است. بنابراین لازمه بسط هویت جهان اجتماعی، افزایش جمعیت است.

کاهش بیش از حد و کم‌سابقه رشد سالانه جمعیت، زمینه تغییر سیاست‌های جمعیتی را فراهم آورد.

در جهان متجدد به دلیل فردگرایی و اصالت لذت، این محبت و ایثارگرایی کاهش می‌یابد که به فرزندآوری کمتر و کاهش جمعیت می‌انجامد. درس ۱۶

۵۹. گزینه ۴ درست است.

اگر درها و دیوارهای یک خانه را فرصت‌ها و محدودیت‌های خانه فرض کنیم، هیچ خانه‌ای بدون این فرصت‌ها و محدودیت‌ها ممکن نمی‌شود. جهان اجتماعی نیز در قالب فرصت‌ها و محدودیت‌ها (یا همان بایدها و نبایدها) تحقق می‌یابد.

نظم اجتماعی ما را از آزادی محروم نمی‌کند؛ اتفاقاً آزادی ما تنها با وجود نظم اجتماعی امکان‌پذیر می‌شود. رابطه دوسویه نظم و آزادی از پیامدهای الزامی هر جهان اجتماعی است.

سخن گفتن به یک زبان و آموختن و رعایت قواعد و دستور آن زبان به این معنا است که فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند. به عبارت دقیق‌تر، فرصت‌ها و محدودیت‌ها، دو روی یک سکه‌اند. درس ۶

۶۰. گزینه ۳ درست است.

جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد، اما برخورد جهان غرب با جهان اسلام تجربه‌ی جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است. درس ۱۳

۶۱. گزینه ۴ درست است.

در مقایسه‌ی پدیده‌ها با یکدیگر، شباهت‌ها و تفاوت‌های آن‌ها آشکار می‌شود. پدیده‌هایی که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند، ولی به واسطه‌ی ارتباطی که با زندگی انسان‌ها دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند، پدیده‌های تکوینی نامیده می‌شوند. می‌دانید که هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست، ولی هنجارها و نمادها برحسب شرایط، در زمینه‌های مختلف قابل تغییرند و تغییر برخی از آن‌ها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود، موجب تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی نمی‌شود.

در این جهان، علم از برخورد چهره به چهره و زندگی مشترک درون این جهان پدید می‌آید و در حفظ و استمرار آن دخیل بود و بر این اساس علم انساب برترین علوم بود؛ زیرا هویت نظام قبیله‌ای را حفظ می‌کرد. درس ۳ و ۴

۶۲. گزینه ۲ درست است.

قسمت اول و دوم: انتظارات جامعه از طریق الگوهای عمل یا همان هنجارها در حقوق و تکالیف مربوط به نقش‌های اجتماعی نمودار می‌شوند و افرادی که این نقش‌ها را به عهده می‌گیرند، باید با رعایت آن‌ها انتظارات جامعه را برآورده سازند. قسمت دوم: فطرت، مجموعه‌ی بینش‌ها و گرایش‌هایی چون حقیقت‌جویی، فضیلت‌خواهی، زیبایی‌دوستی، خلاقیت، عشق و پرستش در آفرینش انسان است که او را از سایر موجودات ممتاز می‌کند. درس ۹

۶۳. گزینه ۱ درست است.

تغییرات هویتی افراد، گاه از مرزهای مورد قبول جهان اجتماعی فراتر می‌رود. اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند، به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود که اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد. درس ۱۰

۶۴. گزینه ۴ درست است.

- وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم «نهاد اجتماعی» آشکار می‌شود.
- مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی است که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند، هدف نهاد اجتماعی است.
- هر نهاد اجتماعی شیوه‌ی قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد و متقابلاً شیوه‌های غیرقابل قبول را طرد می‌کند. درس ۴ دهم

۶۵. گزینه ۳ درست است.

از دست دادن حالت فعال و خلاق در گزینش عناصر فرهنگی دیگر: خودباختگی فرهنگی
فراموشی هویت خود در مواجهه با فرهنگ دیگر: ازخودبیگانگی تاریخی
ممانعت عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی از آشنایی اعضا با حقیقت انسان و جهان: ازخودبیگانگی حقیقی (فطری)
مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب شدن و خودباختگی فرهنگی: غرب‌زدگی درس ۱۲

۶۶. گزینه ۱ درست است.

قسمت اول: هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود.
قسمت دوم: شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماورای طبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد. درس ۳

۶۷. گزینه ۲ درست است.

مادامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه شکل می‌گیرد، تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است و مورد تشویق و تأیید جامعه نیز قرار می‌گیرد. بحران هویت فرهنگی در جایی به‌وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخگویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند. هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن، مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی بوده و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد. درس ۱۰ و ۱۱

۶۸. گزینه ۲ درست است.

اگر یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ می‌شود. مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخگویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند.

کاستی و خلأ معنوی، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند و آن‌ها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن تشویق می‌کند. درس ۱۱

۶۹. گزینه ۴ درست است.

قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به‌دست می‌آید، دارای مقبولیت است و قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به‌صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود. همان‌گونه که دانستید مقبولیت در جایی است که قدرت، بدون اکراه و بلکه با رضایت باشد. اما مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت بر اساس یک نظام عقیدتی و ارزشی خاص اعمال شود. درس ۱۵

۷۰. گزینه ۱ درست است.

صبور: اکتسابی، فردی و متغیر
ایرانی: انتسابی، اجتماعی و ثابت
باهوش: انتسابی، فردی و ثابت

درس ۸

تاریخ (۱)

۷۱. گزینه ۴ درست است.

خدای‌نامه‌ها (خدای‌نامک‌ها) در زمان ساسانیان دلالت بر علاقه ایرانیان به ثبت و نگارش اخبار و رویدادهای مهم دارد. (تاریخ دهم درس ۱ ص ۳).

۷۲. گزینه ۳ درست است.

در این گاه‌شماری، سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد. (تاریخ دهم درس ۲ ص ۱۳)

۷۳. گزینه ۲ درست است.

هرودت مورخ یونانی، به‌منظور نگارش کتاب تاریخ خود، به مصر، فینیقیه و جاهای دیگر سفر، و شرایط طبیعی و اقلیمی آن سرزمین‌ها را بررسی کرده است. (تاریخ دهم درس ۲ ص ۱۶)

۷۴. گزینه ۱ درست است.

هنرمندان عرصه موسیقی در دوره ساسانی، بیش از پیش مورد توجه شاهان قرار گرفتند و از منزلت و امتیازات ویژه برخوردار شدند. از خوانندگان و نوازندگان آن دوره با عنوان گوسان، خنیاگر و رامشگر یاد شده است. در دوره اشکانی، سفال‌ها نقش و طرح متنوع و گوناگون نداشتند، اما دارای لعابی اغلب سبز رنگ بودند. (تاریخ دهم درس ۱۶ ص ۱۴۸ و ۱۵۲)

۷۵. گزینه ۴ درست است.

به نظر برخی زبان‌شناسان، منظومه‌های داستانی «درخت آسوریک» و «بادگار زیران» که در قرن ۵ م. به خط و زبان پهلوی ساسانی

نگارش یافته‌اند، ابتدا به زبان پارسی سروده شده بودند. همچنین به احتمال بسیار زیاد برخی داستان‌های شاهنامه مانند داستان «بیژن و منیژه» نیز اصل و ریشه اشکانی دارند. (تاریخ دهم درس ۱۵ ص ۱۳۸)

۷۶. گزینه ۳ درست است.

مانی (۲۱۶ - ۲۷۴م). با ترکیب آموزه‌هایی از دین‌های زرتشتی، مسیحی و بودایی، آیین جدیدی را عرضه کرد. او از شاپور یکم اجازه گرفت که عقاید خود را تبلیغ کند. (تاریخ دهم درس ۱۴ ص ۱۳۵)

۷۷. گزینه ۱ درست است.

در عصر نوسنگی، انسان با استفاده از پشم حیوانات، موفق به تولید پارچه شد و یافته‌های به‌دست آمده از کاوش‌های تپه چغاگلان در شهرستان مهران (استان ایلام) نشان می‌دهد که ساکنان این منطقه از نخستین گردآورندگان خوراک بوده‌اند. (تاریخ دهم درس ۴ ص ۳۳)

۷۸. گزینه ۲ درست است.

کاوش‌های باستان‌شناسی در اوایل سده بیستم نشان داد که در حدود ۵ هزار سال پیش، تمدن پیشرفته‌ای در کنار رود سند وجود داشته است. بقایای شهرهای بزرگ و پرجمعیت موهنجودارو و هاراپا در پاکستان امروزی واقع شده است. (تاریخ دهم درس ۵ ص ۴۲)

۷۹. گزینه ۱ درست است.

برجسته‌ترین دستاورد هنری تمدن روم، در معماری و مجسمه‌سازی تبلور یافت. (تاریخ دهم درس ۶ ص ۵۹)

۸۰. گزینه ۲ درست است.

سنگ‌نوشته‌ها و لوح‌های گلی مهم‌ترین منابع نوشتاری ایرانی در دوره هخامنشیان هستند. (تاریخ دهم درس ۷ ص ۶۸)

جغرافیای ایران

۸۱. گزینه ۳ درست است.

جغرافیای اقتصادی شاخه‌ای از علم جغرافیا است و بنابراین از قوانین این علم تبعیت می‌کند، به‌طوری که در یک جریان دوطرفه از نتایج و یافته‌های علوم دیگر به‌ویژه علم اقتصاد استفاده می‌کند و به بررسی همه‌جانبه پدیده‌های اقتصادی با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان می‌پردازد و همچنین نحوه معیشت گروه‌های انسانی را در شهرهای مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان را مطالعه می‌کند. اما نظام‌های اقتصادی را بدون توجه به مکان و معیشت انسانی مطالعه نمی‌کند.

۸۲. گزینه ۲ درست است.

روش میدانی در گام سوم مربوط به برخی پژوهش‌هاست و برخلاف روش کتابخانه‌ای در همه پژوهش‌ها مورد نیاز نیست. در پژوهش‌هایی که به روش میدانی نیاز می‌شود، لازم است ابزار جمع‌آوری اطلاعات به مکان مورد نظر برده شود و تهیه پرسشنامه و تکمیل آن، مصاحبه با افراد بومی و مشاهده مناظر و ارتباط چشم‌اندازها از جمله روش‌های میدانی است که اطلاعات پنهانی را در اختیار پژوهشگر قرار می‌دهد.

۸۳. گزینه ۴ درست است.

قرارگیری ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه بیانگر تنوع آب‌وهوایی است که منجر به کشت متنوع و باغداری گوناگون است. بنابراین هریک از استان‌های کشور ما از توان‌ها و ظرفیت‌های ویژه‌ای در کشت محصولات باغداری و میوه برخوردار هستند. اختلاف شدید دمای روزانه و سالانه در نواحی مختلف کشور ما، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است و وضعیت آب‌وهوایی و موقعیت مطلق یا ریاضی کشورمان، وضع مناسبی را برای پرورش انواع دام فراهم کرده است، اما کشت گلخانه‌ای که یکی از روش‌هایی است که به دلیل تولید در طول سال و همه جا، میان باغداران مطرح شده است، وابستگی به موقعیت مطلق و تنوع آب‌وهوایی ایران ندارد.

۸۴. گزینه ۳ درست است.

برخی عوامل نظیر ساختمان زمین، مقاومت سنگ، عمق آب و تراکم آبرفت از مهم‌ترین علل پیدایش جلگه‌ها هستند. و برخی عوامل طبیعی مانند حرکات دریا (جزروم، توفان‌های دریایی، سونامی)، جریان‌های دریایی و نوسانات عمومی آب دریاها هستند که خواه ناخواه، مرتباً مناطق ساحلی را تغییر می‌دهند.

۸۵. گزینه ۱ درست است.

متن درج شده در صورت سؤال بیانگر تفاوت دمایی دو منطقه جنوبی و شمالی ایران است که نشان دهنده تنوع آب و هوایی ایران است. مناطق شمالی ایران که در عرض جغرافیایی بالا قرار دارند، از خط استوا دورترند و زاویه تابش مایل تری دارند و مناطق جنوبی ایران که در عرض جغرافیایی پایین قرار دارند، به خط استوا نزدیک ترند و زاویه تابش عمودتری دارند.

۸۶. گزینه ۴ درست است.

دریای خزر دارای انواع ماهیان خاویاری در جهان و فاقد مراکز صید و پرورش مروارید است و همین دو ویژگی در خلیج فارس به صورت معکوس مشاهده می شود. اما هر دو دریا طول بیشتری (خلیج فارس در امتداد طول جغرافیایی و دریای خزر در امتداد عرض جغرافیایی) نسبت به عرض متوسط خود دارد. بنابراین دریای خزر برخلاف خلیج فارس دارای انواع ماهیان خاویاری در جهان است و طول بیشتری نسبت به عرض متوسط خود دارد.

۸۷. گزینه ۱ درست است.

اگر رشد طبیعی جمعیت کشور ما در دهه های آینده با روند مثبت همراه شود، نشان می دهد که سطح سلامت جامعه ارتقا یافته و فرصت های تحصیلی، تفریحی و رفاهی برای جوانان ایجاد شده است؛ زیرا در این صورت میزان زاد و ولد بر مرگ و میر پیشی می گیرد. بنابراین، این وضعیت با افزایش نیروی فعال و تقویت نیروی دفاعی همراه خواهد شد. دو گزینه دیگر که مهاجرت را مطرح می کنند مربوط به رشد مطلق جمعیت هستند و نقشی در عملکرد مثبت یا منفی رشد طبیعی جمعیت ندارند.

۸۸. گزینه ۴ درست است.

هر استان متشکل از بیش از یک شهرستان همجوار است که اکثریت مرزهای مشترکی با یکدیگر دارند. هر شهرستان نیز متشکل از چند بخش همجوار، هر بخش از به هم پیوستن چندین دهستان و هر دهستان چند روستای همجوار را دارد. توجه داشته باشید در هر یک از این واحدها، زیرواحدها غالباً با یکدیگر مرز مشترک دارند (نه همه زیر واحدها) و ممکن است همگن باشند یا نباشند. به عنوان مثال استان خراسان جنوبی چندین شهرستان دارند که برخی با یکدیگر مرز مشترک دارند و برخی فاقد مرز مشترک هستند.

۸۹. گزینه ۱ درست است.

به طور کلی نقش هر سکونتگاه شهری در چهره و سیمای آن ها منعکس می شود. به عنوان مثال وقتی گفته می شود شهر اراک دارای نقش صنعتی است، یعنی وجود کارخانجات مختلف و فعالیت های شهروندان آن سیمای شهر را مختص صنعتی ساخته است که چشم اندازی متفاوت با شهر مشهد با نقش مذهبی دارد. بنابراین متن درج شده در صورت سؤال به این ویژگی نقش شهر می پردازد. تغییر و تکامل نقش شهرها، داشتن بیشتر از یک نقش و موقعیت جغرافیایی شهرها در این سؤال مورد نظر نیست.

۹۰. گزینه ۲ درست است.

بخش خدمات مربوط به زنجیره فعالیت هایی است که به طور غیرمستقیم در بهبود کیفیت و کمیت تولیدات کشور ما مؤثر است. بنابراین در گزینه ها باید دنبال فعالیت های بخش خدمات باشیم. گزینه ۱ به استخراج معدن می پردازد که مربوط به فعالیت نوع اول است. گزینه های ۲ و ۳ به ترتیب به صنعت خودروسازی و صنایع دفاعی اشاره دارد که هر دو به فعالیت نوع دوم می پردازند. اما صادرات محصولات باغداری مربوط به فعالیت نوع سوم یا خدمات است که با متن سؤال مطابقت دارد.

منطق

۹۱. گزینه ۱ درست است.

گرچه ذهن انسان به صورت طبیعی قواعد منطقی را به کار می گیرد، ولی ذهن همواره در معرض لغزش و خطا قرار دارد. لزوماً منطق موجب درست اندیشیدن نمی شود، بلکه روش درست اندیشیدن را به انسان می آموزد و استفاده از قواعد منطق می تواند از خطای اندیشه جلوگیری کند.

۹۲. گزینه ۳ درست است.

برای پرداختن به مبحث تعریف لازم است با نکاتی درباره مفاهیم و الفاظ آشنا شویم و پیش از ورود به مبحث استدلال، با قضیه و اقسام آن آشنا شویم.

۹۳. گزینه ۳ درست است.
در منطق علاوه بر خطاهایی که مربوط به زبان است، هر نوع خطای اندیشه مورد بررسی قرار می‌گیرد. چون خطای در الفاظ، موجب خطای اندیشه می‌شود، در منطق به مبحث الفاظ توجه می‌شود. علم منطق وابسته به زبان خاصی نیست و در منطق وارد قواعد صرفی و نحوی نمی‌شوند و فقط به بررسی اصول کلی پرداخته می‌شود که اطلاع از آن‌ها در حیطة زبان، به ما در جلوگیری از خطای اندیشه یاری می‌رساند.
۹۴. گزینه ۲ درست است.
در این عبارت «دلم به درد آمد»، به دلالت التزامی بوده، ولی مادر امید آن را به دلالت مطابقه به کار برده است. در عبارت گزینه ۱ مغالطه‌ای وجود ندارد. در گزینه ۳ مغالطه اشتراک لفظ و در گزینه ۴ مغالطه ابهام در عبارت وجود دارد.
۹۵. گزینه ۴ درست است.
در این عبارت مغالطه توسل به معنای ظاهری وجود دارد.
۹۶. گزینه ۴ درست است.
رابطه بی‌مهره و ماهی تباین است، ولی در سایر گزینه‌ها رابطه میان مفاهیم، عموم و خصوص مطلق است.
۹۷. گزینه ۲ درست است.
در این گزینه انسان عام‌تر از دانش‌آموز است و دانش‌آموز هم عام‌تر از دبیرستانی است. شکل نسبت به مربع عام‌تر است. رابطه قائم‌الزاویه و متساوی‌الاضلاع تباین است. حیوان نسبت به انسان عام‌تر است. پس طبقه‌بندی سه گزینه دیگر نادرست است.
۹۸. گزینه ۱ درست است.
تعریف از طریق ذکر مصادیق برای مواردی مناسب است که بتوان به نحوی مصداقی یا تصویری از مصداق آن مفهوم مجهول یافت. اما تعریف از طریق تحلیل مفهومی و ذکر مفهوم عام و سپس خاص و ویژگی اختصاصی آن، برای مواردی کاربرد دارد که بتوان مفهومی عام‌تر از آن مفهوم مجهول پیدا کرد.
۹۹. گزینه ۲ درست است.
استدلالی که در این گزینه وجود دارد، استقرای تعمیمی است، ولی در سه گزینه دیگر استدلالی قیاسی به کار رفته است.
۱۰۰. گزینه ۱ درست است.
دانشمندان علوم تجربی تلاش می‌کنند با استفاده از استدلال‌های استقرایی قوی، مبنایی برای علوم تجربی فراهم آورند.
۱۰۱. گزینه ۲ درست است.
در این گزینه بخشی از یک قضیه شرطی متصل ذکر شده است؛ یعنی «اگر خدا بخواهد.» که تصور محسوب می‌شود، اما محتوای گزینه‌های دیگر جمله‌ای خبری است که قضیه محسوب می‌شوند.
۱۰۲. گزینه ۴ درست است.
قضایای محصوره ممکن است دارای سور کلی یا جزئی باشند و قضیه حمله به دو قسم شخصیه و محصوره تقسیم می‌شود. اگر موضوع قضیه حمله، جزئی باشد، آن را شخصیه می‌نامند و اگر موضوع آن کلی باشد، آن قضیه محصوره نام دارد. جزئی و کلی بودن سور قضیه مربوط به مصادیق موضوع است و با جزئی و کلی بودن موضوع قضیه که مربوط به مفهوم موضوع است، متفاوت است.
۱۰۳. گزینه ۲ درست است.
عکس مستوی سالبه کلی، همان سالبه کلی می‌شود، ولی اگر قضیه‌ای به شکل سالبه کلی صادق باشد، قضیه سالبه جزئی که متداخل آن است نیز صادق خواهد بود و مغالطه‌ای وجود ندارد. عکس مستوی موجب کلی به شکل موجب جزئی صادق خواهد بود و اگر به صورت موجب کلی عکس شود، مغالطه ابهام انعکاس رخ می‌دهد.
۱۰۴. گزینه ۳ درست است.
در دو قضیه متضاد، اگر اولی صادق بود، حتماً دومی کاذب است، ولی اگر اولی کاذب بود، دومی می‌تواند صادق یا کاذب باشد. یعنی هر دو همزمان صادق نیستند، ولی می‌توانند هر دو کاذب باشند. دو قضیه متناقض نیز نمی‌توانند هر دو همزمان صادق یا هر دو کاذب باشند، بلکه یکی صادق و دیگری کاذب است. در دو قضیه متداخل اگر جزئی کاذب باشد، کلی آن هم کاذب است.

۱۰۵. گزینه ۱ درست است.
 قیاس اقترانی بر اساس موقعیت حدوسط چهار حالت پیدا می‌کند. اگر دو مقدمه سالبه باشند، نتیجه معتبری نخواهند داشت و از حالت‌های مختلف قیاس اقترانی، تعدادی که دارای شرایط اعتبار قیاس نیستند، نتیجه معتبری ندارند.
۱۰۶. گزینه ۱ درست است.
 در این گزینه اگر «از» حذف شود، تغییری در معنای قضیه حاصل نمی‌شود و می‌توان گفت بعضی حیوان‌ها اسب هستند، یعنی حدوسط همان «حیوان» است، ولی در سایر گزینه‌ها حدوسط به لحاظ لفظی یا معنایی تکرار نشده است.
۱۰۷. گزینه ۴ درست است.
 در گزینه ۲، محمول نتیجه که دارای علامت مثبت است، در مقدمه دوم دارای علامت منفی است. در گزینه ۱ هر دو مقدمه سالبه هستند. در گزینه ۳ موضوع نتیجه که دارای علامت مثبت است، در مقدمه اول دارای علامت منفی است.
۱۰۸. گزینه ۴ درست است.
 در این گزینه یک قضیه منفصل مانعه‌الجمع وجود دارد، ولی محتوای سه گزینه دیگر منفصله حقیقی است.
۱۰۹. گزینه ۳ درست است.
 در قیاس انفصالی حقیقی، در صورت وضع یک طرف، رفع طرف دیگر نتیجه می‌شود و نتیجه آن معتبر است. یعنی با وضع ب، رفع ج نتیجه می‌شود و بالعکس و با رفع ب، وضع ج نتیجه می‌شود و بالعکس.
۱۱۰. گزینه ۱ درست است.
 خیاط با توسل به مغالطه مسموم کردن چاه، سعی در فریب افراد و پادشاه را داشت و در عبارت «من عمری برای دوختن این لباس صرف کرده‌ام»، مغالطه بزرگ‌نمایی به کار رفته است.

روان‌شناسی

۱۱۱. گزینه ۱ درست است.
 ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را به دلیل پیوستگی رشد نمی‌توان به راحتی به مراحل مشخص تقسیم کرد، اما امروزه اکثر روان‌شناسان رشد، به رشد مرحله‌ای اعتقاد دارند. درس ۲
۱۱۲. گزینه ۲ درست است.
 روش علمی عبارت است از: فرآیند جست‌وجوی با قاعده و نظام‌دار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: مفهوم تکرارپذیری را تعریف می‌کند.
 گزینه ۳: مفهوم تعریف عملیاتی را تعریف می‌کند.
 گزینه ۴: مفهوم علم روان‌شناسی را تعریف می‌کند. درس ۱
۱۱۳. گزینه ۴ درست است.
 برای کنترل اثر گذشت زمان، از مرور مناسب استفاده کنید.
 برای کنترل اثر گذشت زمان نباید فاصله مرور مطالب بیشتر از شش یا هفت ساعت باشد. (کاهش فاصله زمانی بین یادگیری یک مطلب و یادآوری آن توصیه می‌شود). درس ۴
۱۱۴. گزینه ۲ درست است.
 - به کمک «توجه» یک یا چند محرک احساس شده را انتخاب می‌کنیم.
 - «تصمیم‌گیری» یعنی ارزیابی راه‌های مختلف و انتخاب بهترین راه.
 - «فشار روانی» عبارت است از: نیاز برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی. درس ۳
۱۱۵. گزینه ۱ درست است.
 هرچند رشد درک اخلاقی به شکل‌گیری سایر عناصر شناخت وابسته است، اما در بسیاری از موارد صرف داشتن شناخت، به رفتار اخلاقی منجر نمی‌شود.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۲- رشد شناختی وابسته به شکل‌گیری درک اخلاقی نیست و برعکس این حالت درست است.

گزینه ۳- برای اینکه شناخت به اخلاق منتهی شود، شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود؛ بنابراین صرفاً شناختی که به باور و ارزش تبدیل شده باشد، منجر به اخلاق می‌شود.

گزینه ۴- در بسیاری از موارد، صرف داشتن شناخت، به رفتار اخلاقی منجر نمی‌شود. درس ۲

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود.

وقتی هدف روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود. درس ۵

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

در شرایطی که مجبور می‌شویم توجه را به چند بخش تقسیم کنیم، میزان شباهت، درجه دشواری و مهارت می‌تواند اثر منفی توجه تقسیم‌شده را کاهش دهد. یعنی هرچه شباهت کمتر، درجه دشواری بیشتر و مهارت بیشتر باشد، توجه تقسیم‌شده کارایی بهتری دارد.

- هرچه آگاهی شما بیشتر باشد، نوع توجه هم ارادی‌تر خواهد بود.

- برای حفظ توجه و ایجاد تمرکز، باید از انجام فعالیت در ساعات طولانی پرهیز کرد. بهتر است هر از چند گاهی، بعد از مطالعه استراحت کنید.

- برای ایجاد توجه متمرکز، از حواس مختلف برای انجام دادن یک تکلیف استفاده کنید. اگر حواس مختلف درگیر انجام دادن یک تکلیف باشد، کارایی خوبی خواهد داشت. درس ۳

۱۱۸. گزینه ۲ درست است.

بررسی موارد:

(الف) در این عبارت چیستی حافظه بیان شده؛ پس توصیف است. (توصیف یعنی بیان دقیق و روشن مفهوم مورد نظر)

(ب) در این عبارت با ارائه یک توصیه و راهکار عملی، حافظه تحت کنترل قرار گرفته است.

(ج) در این عبارت احتمال بهبود عملکرد حافظه دانش‌آموزان در آینده، در اثر مطالعه چندحسی پیش‌بینی شده است.

(د) در این عبارت علت فراموشی اطلاعات در حافظه بیان شده؛ پس تبیین است. (در تبیین به بیان علت پدیده‌ها و چرایی آن‌ها می‌پردازیم). درس ۱

۱۱۹. گزینه ۱ درست است.

برای ذخیره شدن درست یک مفهوم (مثلاً جامد)، هرچه مثال‌های بیشتری داشته باشیم، آن مفهوم بهتر از سایر مفاهیم در حافظه می‌ماند. به این روش بسط معنایی می‌گویند.

همچنین اگر در بیان یک مفهوم، آن مفهوم را با مفاهیم مرتبط دیگر از جمله با علت‌ها یا پیامدهایش پیوند دهیم، بسط معنایی صورت می‌گیرد. مثلاً در توضیح مفهوم سونامی، بیان مفهوم زلزله به‌عنوان یکی از علت‌های به‌وجود آمدن آن، باعث بسط معنایی سونامی می‌شود و تفاوت آن را با خلیج معلوم می‌کند. درس ۴

۱۲۰. گزینه ۳ درست است.

تشخیص دقیق مسئله، اولین گام حل آن است. تشخیص مسئله با احساس مبهم از یک مسئله متفاوت است و تصور مبهم از یک مسئله به راه‌حل‌های منطقی و درست منجر نمی‌شود. در تشخیص مسئله بهتر است دیگران نقش راهنما داشته باشند و فرد، خود آن را شناسایی کند؛ بنابراین در مرحله «تشخیص مسئله» مشورت و راهنمایی دیگران کاربرد دارد.

مرحله «به‌کارگیری راه‌حل مناسب» جواب نیست. اگرچه ممکن است افراد برای پیدا کردن راه‌حل مناسب از دیگران کمک بگیرند و با افراد مختلف مشورت کنند، ولی در «به‌کار بستن آن راه‌حل‌ها» و عملی کردن آن‌ها، خود فرد به تنهایی عمل می‌کند تا مسئله را حل کند مثلاً دانش‌آموزی در یادگیری درس زبان مشکل دارد و باید برای حل این مشکل راه‌حل‌های مناسبی را در پیش بگیرد. یکی از این راه‌حل‌ها مطالعه خردخرد و راه دیگر نیز تمرین مکرر است که می‌تواند از طریق مشورت با دیگران به‌دست آید. اما این راهکارها باید توسط خود فرد به‌کار گرفته شود. درس ۵

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان پخش آموزش کشور

آزمون‌های آزمایشی سنجش

ویژه آمادگی
دانش آموزان
پایه دوازدهم

آنلاین و حضوری

۱۴ نوبت آزمون

۴

نوبت آزمون
جامع

۸

نوبت آزمون
مرحله ای

۲

نوبت آزمون
تابستانه

صدای داوطلب ۰۲۱-۴۲۹۶۶ | ثبت نام گروهی دبیرستان ها ۰۲۱-۸۸۸۴۴۷۹۱-۳

sanjeshserv.ir | sanjesheducationgroup | @sanjeshserv